

4. Повітря у приміщеннях. Як його покращити. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-fut-54115431> (дата звернення: 20.12.2022).
5. Стиль еко в інтер'єрі. URL: <https://www.design-interiors.com.ua/ua/styles/eko> (дата звернення: 20.12.2022).
6. Сучасний інтер'єр в еко-стилі: особливості дизайну. URL: <https://design-homes.ru/idei-dlya-doma/sovremennyy-interer-v-eko-stile-osobennosti-dizajna-60-foto> (дата звернення: 20.12.2022).

Derevianko Diana, Student of the Specialty 022 Design, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), dinaaa.d.d.u@gmail.com

Sergienko Elena, Senior Lecturer of the Department of Design, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), Lena189981@gmail.com

PRINCIPLES OF USE OF ECOLOGICAL DESIGN IN THE INTERIOR

The relevance of this work is due to the fact that the growth of production on Earth has become uncontrolled, and the transformation of natural resources from matter to waste is unpredictable. One of the reasons why waste is rapidly polluting the environment is the reduction of active «life» of products. This applies not only to technically complex products, but also to ordinary household products. Ecological design, directed toward the idea of human ecology, perhaps, if not to improve, then at least not to worsen the current ecological state on the Earth.

Objective. In this paper, one of the methods of solution of ecological problem – ecosdesign is analyzed. The project is based on modern design culture trends and general approaches to eco-design as a way of harmonizing human-nature relations.

Keywords: Eco-design, ecological design, natural materials, environment, ecology, the problem of ecological design, interior.

УДК 001.895:629.525

Струкачова Л. М.

старший викладач кафедри дизайну, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), lsdesign.proj@gmail.com

ЩОДЕННИК ВІЙНИ ОЧИМА СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ: ДО РОЗРОБКИ ОСОБИСТІСНИХ МОДЕЛЕЙ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Проаналізовано проблеми, які виникли перед викладачами в умовах воєнного стану в Україні, представлено досвід роботи з організації індивідуальних творчих завдань зі студентами-дизайнерами.

Ключові слова: робота викладачів в умовах воєнного стану, творчість студентів, війна в малюнках та плакатах, щоденник історії війни.

Вступ. З початку повномасштабного військового вторгнення країни-агресора на територію України, що відбулося 24 лютого 2022 р., заклади вищої освіти опинилися перед низкою проблем. Це – і знищення агресором майна університетів прифронтових міст, і поява нових окупованих територій, університети з яких повинні були самостійно переїхати до непідконтрольних територій разом із майном, і переїзд на територію інших регіонів країни або за кордон окремих представників викладацького складу та студентів. З'явилися і проблеми через відсутність гарантій безпеки при наданні освітніх послуг та збереження їх високої якості.

Крім таких загальних проблем, постали нові питання і перед викладацьким складом закладів вищої освіти. Так, дистанційне навчання здобувачів вищої освіти денної форми стало реальністю нашого життя ще у 2020 р. разом з появою пандемії COVID-19. Вже тоді викладачам треба було розв'язувати питання, як при дистанційному навчанні не втратити якість освітніх послуг, шукати нові методи, форми та можливості цифрового навчання. Крім того, при дистанційному навчанні зростає і психологічне навантаження на викладачів, потрібно було шукати ефективні методи психологічного розвантаження, щоб запобігти завчасному професійному вигоранню.

Постановка завдання (мета роботи). Автор ставить за мету проаналізувати проблеми, які постали перед викладацьким складом закладу вищої освіти на прикладі роботи зі студентами кафедри дизайну в умовах воєнного стану, познайомити з деякими формами та методами навчання, які більш ефективні для студентів творчої спеціальності.

Воєнний стан спонукав викладачів закладів вищої освіти до максимального використання новітніх цифрових технологій і можливостей дистанційного навчання для досягнення освітніх задач організації ефективного та якісного навчального процесу, який забезпечує здобувачів вищої освіти знаннями й вміннями з обраного фаху.

Викладачі в дистанційному освітньому процесі застосовують різні методи, форми та можливості цифрового навчання. Лекційні заняття проводяться з використанням демонстрацій та презентацій у форматі відеоконференцій. Викладачі використовують різноманітні сервіси Zoom, Skype, Microsoft Teams, Google Hangouts Meet та ін. Технічні засоби й методичне забезпечення для організації сучасного дистанційного навчання відпрацьовані непогано. Але в умовах воєнного стану з'явилися нові проблеми.

Слід констатувати, що умови, в яких студенти працювали в період карантину все ж таки були

дещо кращі. По-перше, значна частина студентів перебували на початку карантину в гуртожитках, де були непогані умови Інтернет-зв'язку, а надалі вони навчались переважно вдома. Сьогодні для частини студентів умови дистанційного навчання не можна вважати комфортними.

Так, не всі студенти мають можливість долучитися до онлайн занять з об'єктивних причин: вимушений від'їзд, відсутність електрики, інтернету, іноді навіть мобільного зв'язку. Багатьом студентам, крім того, необхідно також шукати роботу, працювати, щоб забезпечити родину. Мало того, для деяких студентів заняття майже щодня перериваються повітряною тривою. Це, звичайно, велике психологічне навантаження як на студентів, так і на викладачів. Тож, працювати в таких умовах досить складно, необхідно зберігати спокій, продовжувати спілкування зі студентами без осуду і критики, підтримувати їх, пропонувати більш гнучкий і зручний графік. Нові умови праці висунули перед викладачами необхідність розширення часових інтервалів на час виконання завдань та врахування побажань студентів для вибору чи зміни термінів їх виконання. Сьогодні виникла також необхідність в індивідуальному консультуванні. Не менш важливим стало спілкування зі студентами з використанням всіх сучасних доступних засобів зв'язку на всіх рівнях (навчальному, особистісному, груповому) з метою надання їм психологічної підтримки, допомоги зберегти спокій і оптимізм, вселяти впевненість і віру в майбутнє.

Умови воєнного стану не є позитивним платом для формування ефективного психолого-педагогічного впливу на студентів, допомогти їм у здобутті знань, а також у збереженні комунікативних зв'язків, ціннісних орієнтирів, колективістських навичок.

Крім того, виникли питання: як подавати матеріал, які практичні завдання надавати. Кожен з викладачів шукає свої форми та методи дистанційного навчання, які він використовує в кожній конкретній ситуації, запроваджує групові методи, а саме: залучення студентів до роботи в парах, в групах, проведення онлайн квестів, дискусій, обговорень, рольових ігор; надання проблемних або практичних групових домашніх завдань. Такі методи допомагають зберегти колективістський дух, зацікавленість до обраної професії, повагу до навчального закладу, його статусу, традицій, здобутків.

Досить ефективними є такі завдання, які викликають певні емоції та бажання виконати таке практичне завдання. Наприклад: практичне завдання, яке виконували студенти кафедри дизайну, вони долучилися написання свого Щоденника історії війни під назвою «Україна палає».

Слід врахувати, що дизайн – це творча діяльність, творчості навчити не можна, можна лише створити умови для пробудження та активізації у студентів творчих імпульсів.

Процес формування творчої особистості майбутнього дизайнера буде результативним, якщо забез-

печити співпрацю та співтворчість в системі «викладач – студент», «студент – студент», «студент – викладач». Навчально-виховний процес повинен сприяти прояву творчої активності, ініціативності студентів дизайнерської спеціальності.

Творча людина – це людина, здатна по новому обробляти інформацію, яку вона має під рукою, творча особистість інтуїтивно бачить можливості для перетворення звичайних даних в новий твір, що далеко перевершує вихідні дані. Щоб у студентів виникло бажання творити в таких складних умовах, тобто в умовах воєнного стану, викладач повинен володіти широким арсеналом психолого-педагогічних впливів, мати високорозвинену моральну й емоційну культуру, вміти створити оптимістичний психоемоційний комфорт під час роботи зі студентами-дизайнерами.

Тож і завдання, які отримує студент-дизайнер, повинні викликати емоції, фантазію і бажання творити, незважаючи на повсякденні побутові проблеми, зайнятість, проживання в інших містах та країнах тощо.

Звернення, яке запропоновано студентам та спонукало їх до творчості виглядає так:

«В Україні сьогодні настали важкі часи: вона відстоює свою свободу та незалежність. Ми є свідками найжорстокішого випробування в історії країни. Кожен із нас робить свій внесок у Перемогу: хтось бореться у лавах ЗСУ, хтось вступив до Тероборони, хтось став волонтером, хтось просто допомагає вижити своїм рідним та близьким у цей непростий час. Про події цієї війни буде написано багато книг, знято багато фільмів та заспівано пісень. У підручниках з історії України з'явиться не один розділ про героїзм та мужність наших захисників. І колись, коли у вас з'являться сім'ї, народяться діти, син чи дочка попросить вас розповісти про цю війну. З роками спогади можуть стертися з пам'яті. Не забути пережити та біль втрат допоможуть ваші щоденники. Вони мають шанс стати основою фільму, книги чи просто вірша. Спробуємо зафіксувати суворі будні цієї війни у своїх щоденниках! Так, як ви побачите її; так, як позначилася вона на долях ваших друзів та близьких.

Малюнки, плакати, щоденникові записи – це також своєрідний внесок у нашу Перемогу. Вони допоможуть нам не забути та не пробачити.

Не прогавайте таку можливість! Використовуйте свою перевагу – уміння малювати. Художник може зафіксувати набагато більше! Кожен із вас відчуває і бачить по-своєму. Враження кожного з вас стануть унікальними!».

Завдання, яке було поставлено перед студентами, передбачало фіксацію у малюнках, рисах, колажах, плакатах свідчення їх як очевидців того, що відбувається. Не можна було копіювати інформацію зі ЗМІ. Хроніка цієї війни залишиться в офіційних документах, фотографіях, інформаційних стрічках телефонів та соціальних мереж.

графічні малюнки олівцем, хтось використав старий зошит для написання своїх вражень у щоденнику тощо.

Тож, саме у такий спосіб як виконання завдання «Щоденник історії» можна забезпечити креативний розвиток студентів-дизайнерів. Вони повинні зрозуміти, що їх фах зараз також дуже цінний, це допоможе швидше їм сформуватися професіоналами. Навіть, якщо вміння дизайнера зараз не є критично важливим, то їх можна розвивати та шукати свою цільову аудиторію, це у мирний час допоможе знайти своє місце, яке допоможе розвиватися Україні у будь-якій зі сфер діяльності. Також у період воєнного стану можна переосмислити своє життя та цінності, віднайти себе і ту діяльність, якою є бажання займатися в майбутньому, сферу, у якій можна розвиватися.

Висновки. Виходячи з вищезгаданого, слід констатувати, що в умовах воєнного стану, сучасний перехід освіти з традиційної на дистанційну вносить зміни в формат освітньої діяльності кожного викладача. Впроваджуються нові методи, способи, прийоми організації викладацької діяльності, а викладачі

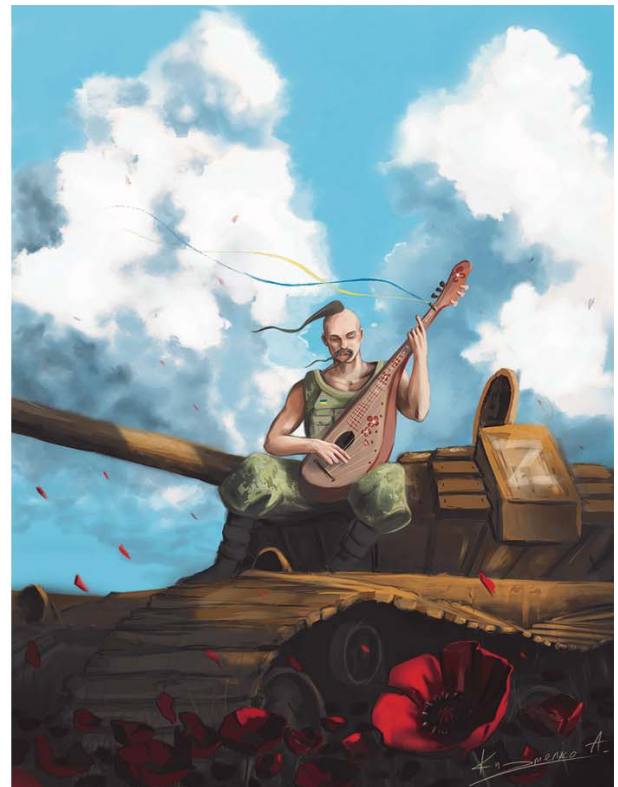
Тупчій Лілія

Гарбар Анна

Лазун Аліна

Кузьменко Олексій

постають перед новими вимогами щодо ефективної реалізації своєї майстерності, підвищення власної професійної мобільності. Викладачу необхідно: формувати знання, вміння і навички у сфері мережевої культури; навчатися стратегіям й тактикам взаємо-

дії з носіями та джерелами нових для них знань, опановувати навички двосторонньої комунікації з великою кількістю користувачів; вивчати нові інформаційні технології, які є специфічними для тієї предметної галузі, яка відповідає спеціальності

викладача; створювати простір для вдосконалення своєї професійної діяльності та розробки інноваційних методів; розробляти варіативні методики з дистанційного навчання осіб з різними рівнями здібностей і потребами.

Слід відзначити, що формування якісного фахівця в умовах воєнного стану – виклик сьогодення, який потребує від кожного викладача максимальної активізації їх професійних і людських якостей задля спільної перемоги. При підготовці фахівців слід враховувати, як студенти можуть використати набуті знання в щоденному житті, як вони знадобляться не тільки в умовах воєнного стану, але і після його закінчення в мирному житті, для відбудови звільнених територій, зруйнованих міст, розвитку пріоритетних галузей економіки України.

Ми бачимо, що ворог, руйнуючи інфраструктуру українських міст, і Миколаєва зокрема, прагне позбавити молоде покоління українців можливості здобувати освіту. Тому сьогодні нашим фронтом і внеском у перемогу є зосередження зусиль не тільки на навчанні, але і на вихованні свідомих здобувачів освіти. Свого часу В. О. Сухомлинський сказав: «Наша праця – формування людини, і це покладає на нас особливу відповідальність, яку ні з чим не зіставити».

Література

1. Борисович Т. Дизайн-освіта в Україні: сучасний стан і перспективи. URL: <https://studway.com.ua/dizajn-osvita/> (дата звернення: 5.01.2023).
2. Костишна І. Дизайн-освіта в Україні: як справи й що робити. *Telegraf – журнал дизайнерів*. 26 травня, 2017. URL: <https://telegraf.design/dizajn-osvita-v-ukrayini-yak-spravi-j-shho-robiti/> (дата звернення: 5.01.2023).
3. Освіта України в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичний збірник / за заг. ред. С. Шкарлета. Київ, 2022. 358 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2022/Mizhn.serp.n.ped.nauk-prakt.konferentsiya/Inform-analitic.zbirn-Osvita.Ukrayiny.v.umovakh.voyennoho.stanu.22.08.2022.pdf> (дата звернення: 5.01.2023).
4. Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Т. 2. Київ: ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 240 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730934/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%58%D0%B7.%D0%A2%D0%BE%D0%BC%20%D0%86%D0%86.pdf> (дата звернення: 5.01.2023).
5. Як контролювати емоційний стан під час воєнного стану? Поради психологів. *М-во освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/yak-kontrolyuvati-emocijnij-stand-pid-chas-voyennogo-standu-poradi-psihologiv> (дата звернення: 5.01.2023).

Strukachova L. M., Senior Lecturer of the Department of Design, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), lsdesign.proj@gmail.com

THE WAR DIARY THROUGH THE EYES OF DESIGN STUDENTS: TOWARDS THE DEVELOPMENT OF PERSONAL MODELS OF STUDENT LEARNING IN MARTIAL LAW CONDITIONS

The problems faced by teachers in the conditions of martial law in Ukraine are analyzed, the work experience of organizing individual creative tasks with design students is presented.

Key words: teachers' work under martial law, students' creativity, war in pictures and posters, war history diary.